

Riziko varroázy je v ČR stále aktuální

V Praze dne 10. 4. 2017 - V rámci každoročního plošného sledování úrovně výskytu původce onemocnění varroázy (roztoče kleštíka včelího) ve včelstvech v ČR bylo letos odebráno a vyšetřeno téměř 60 000 vzorků. Z výsledků tohoto monitoringu je patrné, že počet včelstev zcela bez roztočů se snížil z loňských 50 na 37 procent. Naopak podíl vzorků s vysokým obsahem roztočů nepatrně vzrostl z loňských sedmi na deset procent, oproti roku 2015, kdy varroáza způsobila tuzemským včelařům výrazné ztráty, je však zhruba poloviční. SVS již vydala mimořádná veterinární opatření, která stanovují zásady postupů ošetření včelstev v průběhu roku.

Onemocnění varroázou způsobuje roztoč kleštík včelí (*Varroa destructor*), který parazituje jak na zavíčkovaném plodu, tak na dospělých včelách. Přítomnost tohoto roztoče v kombinaci s dalšími faktory jako jsou virózy, chronické otravy či nízká úroveň zoohygieny, působí postupné slábnutí včelstev. Pokud nejsou včas provedena účinná opatření, která vedou k snížení populace roztoče ve včelstvu, může toto oslabení vést až k úhynu včelstev. Míru zamoření původcem varroázy může mimo jiné ovlivnit také počasí v daném roce, především velmi časný nástup jara s teplými dny.

Pro plošné sledování výskytu kleštíka včelího je každoročně vyšetřena zimní měl (odpad na dně úlu) ze všech včelstev od veškerých chovatelů včel. Výsledky tohoto vyšetření pomáhají stanovit úroveň zamoření na jednotlivých stanovištích či větších územních celcích. Na jejich základě je pak stanoveno, ve kterých obcích budou muset včelaři provést povinné preventivní ošetření antiparazitárním přípravkem a kde naopak tuto povinnost nemají.

Z letošních výsledků plošného vyšetření vyplývá, že úroveň výskytu kleštíka včelího je ve srovnání s předcházejícím rokem mírně vyšší (viz graf/tabulka níže). Jde však o sumární vyhodnocení výsledků vyšetření všech v ČR odebraných vzorků. Trend výskytu původce varroázy na jednotlivých stanovištích se však může někdy i výrazně lišit. SVS proto i nadále klade důraz na individuální posouzení situace na konkrétních místech.

„Doporučujeme chovatelům včel nespoléhat se pouze na výsledek vyšetření, ale pravidelně sledovat svá včelstva v průběhu celého roku, zejména pak v období tzv. podletí,“ uvedl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád. „V případě jakýchkoli problémů či dotazů je na místě obrátit se na místně příslušnou krajskou veterinární správu,“ dodal.

Získat okamžitý přehled o nařízeném ošetření v souvislosti se zjištěnou extenzitou výskytu *Varroa destructor* ve všech obcích na území ČR umožňuje včelařům aktualizovaná interaktivní mapa:

<https://www.svscr.cz/mapove-vystupy-ohnisek-nebezpecnych-nakaz-a-ochrannych-pasem/>.

Na následujícím odkazu mohou nejenom včelaři nalézt souhrn opatření, která mají pomoci udržet varroázu na co nejnižší úrovni:

<http://eagri.cz/public/web/svs/portal/zdravi-zvirat/vcely/varroaza-vcel/preventivni-opatreni-varroaza.html>.

Dobrych výsledků lze dosáhnout především na základě spolupráce mezi včelaři a veterináři. Velmi důležitá je proto prevence a osvěta. SVS se podílí na řadě školení a seminářů v oblasti zdraví včel. Tématu se dlouhodobě věnuje také prostřednictvím tiskových zpráv a dalších veřejných výstupů.

Množství roztočů *Varroa destructor* v odebraných vzorcích

	2015	2016	2017	2015 (v %)	2016 (v %)	2017 (v %)
Vzorky s více než 3 roztoči	10 870	3 747	5 876	19	7	10
Vzorky se 3 a méně roztoči	33 344	24 487	31 839	59	43	54
Vzorky bez roztočů	12 463	28 359	21 772	22	50	36
Vzorky celkem	56 677	56 593	59 487	100	100	100

Petr Vorlíček
tiskový mluvčí SVS
E: mluvci@svscr.cz

11. 04. 2017

zdroj: <http://www.apic-ak.cz/> - Riziko varroózy je v ČR stále aktuální